

Přihláška města Moravské Budějovice

do soutěže

o Cenu za nejlepší přípravu a realizaci

Programu regenerace MPR a MPZ

za rok 2019

**MĚSTSKÁ PÁMÁTKOVÁ ZÓNA
MORAVSKÉ BUDĚJOVICE**

V písemných pramenech jsou Moravské Budějovice zmíněny poprvé v r. 1231 v listině papeže Řehoře IX. Ve 13. století byly Moravské Budějovice povýšeny na město.

Znak

Ve zlatém štítu stříbrná kvádrová hradba s cimbuřím a černě prolomenou bránou, v níž je zlatá vytažená padací mříž a po stranách otevřená zlatá vrata s černým kováním. Nad hradbou se zvedají dvě stříbrné kulaté kvádrové věže s cimbuřím, každá s jedním černě prolomeným oknem. Nad bránou je zlatý štít se dvěma černými zkříženými ostrvemi, o něž se levou rukou opírá zbrojnoš v brnění, držící v pravé zvednuté ruce tasený meč, vše přirozené barvy.

Prapor

List tvoří tři svislé pruhy: bílý, žlutý a bílý v poměru 1:2:1. Ve žlutém pruhu dvě černé zkřížené ostrve o šesti sucích, jejichž šířka se rovná jedné dvanáctině šířky listu. Poměr šířky listu je 2:3.

PŘIHLÁŠKA

DO SOUTĚŽE O CENU ZA NEJLEPŠÍ PŘÍPRAVU A REALIZACI PROGRAMU REGENERACE MPR A MPZ ZA ROK 2019

Název MPR/MPZ	MPZ Moravské Budějovice
---------------	-------------------------

Zdůvodnění přihlášky	Proč se domníváte, že byste měli za příslušný rok získat Cenu za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace MPR nebo MPZ, vyzvedněte významné památkové objekty v obci. Charakteristika objektů, veřejného prostoru, souboru budov, chráněných území atd., které považujete za hlavní důvod k podání přihlášky do soutěže o Cenu za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace MPR a MPZ za rok 2019, doplněnou fotodokumentací.
----------------------	---

Město Moravské Budějovice podává přihlášku do soutěže o Cenu za nejlepší přípravu a realizaci programu regenerace MPR a MPZ již podruhé. Tuto soutěž vnímáme jako motivující impuls pro další cílenou a systematickou snahu o rehabilitaci městské památkové zóny. V MPZ Moravské Budějovice se nacházejí objekty s mimořádně cennými kulturně historickými hodnotami, které spoluvytváří jedinečnou identitu města.

Domníváme se, že jsme přípravě Anketního dotazníku věnovali maximum, a to nejen v roce 2019, ale i v předchozích letech. Památky v Městské památkové zóně Moravské Budějovice by si určitě zasloužily ocenění. Bohužel v předchozích letech jsme neměli odvahu se do soutěže přihlásit.

Na území města (vč. místních částí) se nachází cca 20 kulturních památek, nejvíce je jich soustředěno v centru města, které bylo v r. 1990 prohlášeno městskou památkovou zónou.

Pamětihodností je především barokní zámek z pozdního 17. století, který nechal vystavět hrabě Rudolf Jindřich Schaumburk z radnice a čtyři měšťanských domů. Interiéry a dispozice jsou převážně renesančního a barokního původu. Muzeum Vysočiny Třebíč zde má expozice zachycující historii města, samotného zámku a prezentaci městských řemesel a živností na jihozápadní Moravě.

V zámeckých konírnách jsou pořádány nejrůznější výstavy a koncerty.

Dominantou vytvářející charakteristické panorama města, je farní kostel sv. Jiljí, trojdílný basilikální chrám s presbytářem. Původně románský kostel z 1. poloviny 13. století, z období gotiky pochází přístavba kněžiště. Oltářní obraz sv. Jiljí namaloval vídeňský malíř Ignác Dulinger. V období baroka byla přistavena boční kaple a 50 m vysoká věž, která byla vystavěna na severní straně kostela roku 1714. Dochovaly se v ní dva zvony – první z roku 1532 o váze 300 kg a druhý z roku 1535 o váze 1700 kg. V současné době připravuje

Muzeum Vysočiny Třebíč a Římskokatolická farnost Moravské Budějovice zpřístupnění věže kostela pro veřejnost.

Karner (neboli kostnice) sv. Michala, původně románská rotunda stojí na jihovýchodní straně kostela. Stavba válcovitého tvaru pochází zřejmě ze 13. století. Jeho spodní část sloužila jako kostnice, horní jako kaple s nástrojnou freskou „Posledního soudu“ z roku 1726. Západně od kostela stojí na terase městského opevnění rozsáhlá budova **fary**, která vznikla na místě zeměpanského dvorce. Barokní štít fary nese vnočení 1779. Pamětní deska, která připomíná působení spisovatele P. Václav Kosmáka v Moravských Budějovicích, je umístěna na průčelí štítu., Součástí farního areálu jsou i zbytky **městského opevnění**, které tvoří část hradeb, okrouhlá bašta a fortna „pod farou“.

Významným prvkem městské historické zástavby jsou bývalé „**masné krámy**“, nyní součást muzea – expozice řemesel venkovského charakteru. Pozoruhodný objekt v pozdně klasicistním stylu je podkovitého půdorysu s půlkruhovitě zaklenutým vjezdem.

K cenným kulturním památkám patří také několik měšťanských domů: **Dům č.p. 32** s dvoutraktovým pozdně gotickým jádrem z konce 15. století a pozdně barokním průčelím se dvěma volutovými štíty.

Dům č.p. 60 je převážně jednopatrový dům s arkýřem v nároží, který vznikl spojením dvou renesančních domů. V exponované poloze situovaný složitý stavební organismus renesančního městského domu se středověkými základy s novogoticky upravenou fasádou tvoří důležitý urbanistický prvek zástavby jádra města a jednu z památkově nejhodnotnějších budov města.

Dům č.p. 64 je v jádru renesanční dům z počátku 17. století, barokně přestavěný v 18. století, situovaný v exponované poloze naproti masným krámům a při někdejší Víceské městské bráně.

Dům č.p. 65 je v jádru renesanční jednopatrový měšťanský dům ze 16. století a nachází se v sousedství někdejší jižní městské brány.

Nejmladší kulturní památkou na území MPZ je **městská spořitelna** (dům č.p. 2). Hodnotná stavba z let 1925 – 1927 s výraznými kubistickými prvky pochází od projektanta arch. Vladislava Hofmana. Budova vyrostla na místě dvou měšťanských domů, fasáda z umělého kamene má výrazně plastické členění a je na ní umístěn štít s reliéfními znaky Moravských Budějovic (od štukatéra Kuneše). V interiéru se takřka v původním stavu dochovala vstupní hala s bronzovými sochami psů v nadživotní velikosti (od sochaře Macha), dveře, lampy i schodiště. V několika místnostech v patře se dochovaly původní štukové stropy, dveře a okna včetně kování. Stavba architektonickým významem překračuje hranice regionu, dochovala si značnou míru autenticity a slohové čistoty a tvoří velmi důležitý prvek urbanistické kompozice hlavního náměstí.

A. Péče o kulturní památky v MPR nebo MPZ

Doplňt požadované údaje o písemný komentář a v případě vhodnosti i číselné vyjádření.

A.1.	Počet nemovitých kulturních památek na území MPR nebo MPZ na konci roku 2019. Rozloha MPR nebo MPZ v ha. (Informativní údaje.)
<p>V MPZ Moravské Budějovice se nachází celkem 11 nemovitých kulturních památek, jejichž rozloha činí 20,82 ha.</p> <p>V objektu zámku sídlí Muzeum řemesel Moravské Budějovice (pobočka Muzea Vysočiny Třebíč), které nabízí stálé expozice ve dvou objektech muzea, v budově zámku a v budově bývalých masných krámů.</p> <p>Zámek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaniklá a zanikající řemesla městská - archeologické nálezy Moravskobudějovicka - historie města od nejstarších dob po rok 1945 - zámecká expozice <p>Masné krámy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaniklá a zanikající řemesla venkovská 	
A.2.	Kulturní památky v MPR nebo MPZ, které byly na konci roku 2019 v havarijním stavu, včetně důvodu havarijního stavu a doby trvání tohoto stavu.
<p>V průběhu roku 2019 římskokatolická farnost zajistila obnovu sanktusníku na kostele sv. Jiljí.</p>	
A.3.	Kulturní památky v MPR nebo MPZ, které byly na konci roku 2019 nevyužívané, s uvedením důvodu jejich nevyužívání a doby trvání tohoto stavu.
<p>V MPZ Moravské Budějovice se nachází celkem 11 nemovitých kulturních památek, které byly v roce 2019 využívány. Dva objekty byly a jsou využívány fyzickými osobami pro trvalé bydlení.</p>	
A.4.	Kulturní památky v MPR nebo MPZ, jejichž oprava byla provedena nebo dokončena v roce 2019, se stručným uvedením rozsahu obnovy a účelu využití.
<p>V průběhu letních měsíců roku 2019 byla provedena obnova oken uliční a dvorní zdi hlavní budovy zámku.</p> <p>Dále byla započata obnova hlavní budovy zámku, která spočívá v provedení slaboproudé a silnoproudé elektroinstalace v 1. a 2. NP. Bude provedena obnova podlah v několika místnostech. Stávající dřevěné podlahy budou odstraněny a nahrazeny podlahami betonovými s keramickou dlažbou. Ve třech místnostech bude repasována dřevěná podlaha. Dále budou provedeny lokální opravy omítek stěn. Bude opravena statická porucha klenby průchodu mezi místnostmi. I. etapa prací bude dokončena koncem tohoto roku a II. etapa začátkem května 2020.</p>	
A.5.	Objekty, u kterých došlo v roce 2019 <i>ke zrušení</i> prohlášení za kulturní památku, s uvedením důvodu (např. havarijní stav, z důvodu nové výstavby, demolice, neodborné obnovy atd.)
<p>V MPZ Moravské Budějovice nedošlo ke zrušení žádné kulturní památky.</p>	
A.6.	Objekty, u kterých došlo v roce 2019 <i>k prohlášení</i> za kulturní památku, s uvedením důvodu. Uveďte, v kolika případech nebylo řízení dosud ukončeno, anebo objekt nebyl prohlášen za kulturní památku.
<p>V MPZ Moravské Budějovice nedošlo v průběhu roku 2019 k vyhlášení žádné nové kulturní památky.</p>	

B. Péče o ostatní objekty v MPR nebo MPZ:

Doplnit požadované údaje o písemný komentář a v případě vhodnosti i číselné vyjádření.

B.1.	Budovy v MPR nebo MPZ, které jsou ke konci roku 2019 v havarijním stavu (bez rozdílu vlastníka či charakteru objektu), včetně důvodu havarijního stavu a doby trvání tohoto stavu.
Sýpka: Jedna z největších a nejlépe dochovaných hospodářských budov tvořících hospodářské zázemí domů na náměstí. Tvoří nedílný celek s druhou částí budovy na sousední parcele.	
B.2.	Budovy v MPR nebo MPZ, jejichž oprava byla provedena nebo dokončena v roce 2019, se stručným uvedením rozsahu obnovy a účelu využití.
V průběhu roku probíhali pouze drobné opravy budov v MPZ.	
B.3.	Budovy v MPR nebo MPZ, které byly v roce 2019 demolovány, s uvedením důvodu demolice.
V roce 2019 nebyly v MPZ Moravské Budějovice demolovány žádné budovy.	

C. Ostatní akce ovlivňující stav MPR nebo MPZ

C.1.	Charakterizujte stav parků, veřejných prostranství v MPR nebo MPZ (např. povrchy komunikací, veřejné osvětlení, městský mobiliář, stav zeleně apod.) v roce 2019. Uveďte významné akce, které byly v letech 2009-2019 podniknuty ke zlepšení stavu.
<p>Městský park je označen jako plocha památkového zájmu. Původně se jednalo o ovocnářskou a zelinářskou zahradu místní šlechty, v 1. pol. 19 století zasáhla do vývoje zahrady vlna tzv. anglického parku. V r. 1963 se pak z bývalé panské zahrady začal budovat park Československého přátelství. Park je svou rozlohou 11.250 m² nejrozsáhlejší parkovou plochou města, využívanou ke krátkodobé rekreaci. Z hlediska terénu je park rozdělen do několika úrovní, má přibližně obdélníkový tvar a je ohraničen zdí, na západě pak tvoří přirozenou hranici řeka Rokytky. Na přilehlém sousedním pozemku se na ploše 4.922 m² rozkládá areál letního kina, který je z parku volně přístupný díky dvěma přechodům přes řeku. Dá se říci, že park spolu s areálem letního kina tvoří jakési „městské plíce“.</p> <p>Významným krajinným prvkem je zde protékající řeka Rokytky.</p> <p>Stávající cestní síť v parku je ve špatném stavebně technickém stavu, poměrně rozvinutá s jasnou centrální cestou ohraničenou živým plotem. Tato cesta však netvoří skutečný hlavní komunikační koridor, jelikož vede středem parku od jedné parkové zdi ke druhé. V parku se dále nacházejí „vycházkové chodničky“, které navazují na centrální cestu – tyto chodníky jsou však místy silně poničené, vlivem eroze často nerovné a dle stupně zeleně, která místy prorůstá je zřejmé, že nejsou ve velké míře využívány. Skutečný komunikační trakt, který je zřetelný dle vychozených stezek v zeleni je od vstupní brány z ulice Tovačovského sady přes kamenné schodiště vyšlapanou cestou v zeleni, která se láme ve dvou směrech ke dvěma mostům přes řeku Rokytky. Celkově jsou chodníky převážně ohraničeny obrubníky se šterkopískovým válcovaným povrchem.</p> <p>Významným propojením mezi zájmovým územím a centrem města je malý městský park (zámecký). Dnešní park byl při stavbě zámku (1666 – 1672) upraven jako zámecká zahrada, která nebyla oddělena plotem od zámeckého nádvoří. Zahrada byla vytvořena ze zahrady domů, které si vyžádala stavba zámku (dům Pavla Richtera a Jiříka Maja). Zahradu přeměnil v park hrabě Wallis (1767 – 1818), tehdejší ministr financí, který byl v letech 1774 – 1818 pánem Moravských Budějovic. Hrabě Wallis se tak zasloužil o výsadbu stromů, které zde rostou dodnes, např. jasan ztepilý s obvodem kmene 390 cm, borovice s obvodem 210 cm a katalpa, která přestože stále žije, je spíše již torzem. V centrální části malého parku se vyskytuje památný strom jasan ztepilý. Jedná se o dominantní mohutný strom s výškou 16,5 m a průměrem kmene 125 cm, který vyniká zejména stářím, přírodovědnou, ekologickou a estetickou hodnotou. Strom byl prohlášen za památný v roce 2007, kdy bylo rovněž vymezeno jeho ochranné pásmo – kruh o poloměru 12,5 m a stanoveny podmínky ochrany.</p>	
C.2.	Charakterizujte hlavní závady životního prostředí v MPR nebo MPZ v roce 2019.

	<p>Uveďte významné akce, které byly v letech 2009 - 2019 podniknuty ke zlepšení stavu (čističky, prohlášení chráněných území, působení neziskových organizací, dobrovolníků atd.)</p>
<p>V MPZ se nachází nevyhovující a neperspektivní zeleň a keře. Je nutné provést radikálnější zásah do městské zeleně.</p>	
C.3.	<p>Charakterizujte stav technické infrastruktury v roce 2019 a uveďte hlavní investiční akce v MPR nebo MPZ v letech 2009 - 2019 (kanalizační síť, vodovodní řad, plynovod, elektrické vedení atd.).</p>
<p>Rekonstrukce městského kulturního střediska Beseda 1.etapa (realizace v roce 2008 - 2009) Komplexní úpravy veřejného prostranství na ul. Tovačovského sady (realizace v roce 2008-2009) Rekonstrukce komunikace a kanalizace na ul. Sokolská (realizace v roce 2008) Obnova fasády kostela sv. Jiljí – obnova zastřešení a fasády pravé boční lodě (realizace v roce 2008) Statické zajištění sklepa č.p. 25 na nám. Míru (realizace v roce 2008) Obnova fasády kostela sv. Jiljí (realizace v roce 2009) Obnova oken domu č.p. 57 na nám. ČSA (realizace v roce 2009) Obnova venkovních omítek presbytáře a západní strany věže kostela sv. Jiljí (realizace v roce 2010) Výstavba lůžkového výtahu na poliklinice (realizace v roce 2010) Rekonstrukce budovy MěÚ – střecha, elektroinstalace, vzduchotechnika (realizace v roce 2011) Obnova budovy zámku – oprava krovu a oken (realizace v roce 2011) Rekonstrukce ulice Smetanova (realizace v roce 2011) Stavební úpravy MŠ Husova (realizace v roce 2011) Obnova dřevěných vodorovných konstrukcí v půdním prostoru budovy zámku (realizace v roce 2012) Modernizace obvodového pláště ZŠ TGM (realizace v roce 2013) Obnova stropních konstrukcí v půdním prostoru budovy zámku (realizace v roce 2013) Rekonstrukce technické infrastruktury v centru města – náměstí ČSA (realizace v roce 2013) Rekonstrukce technické infrastruktury ul. Purcnerova, Kosmákova a části ul. Pivovarská (realizace v roce 2013) Modernizace veřejného osvětlení v ulici Pivovarská (realizace v roce 2013) Rekonstrukce kotelny zámeckých koníren (realizace v roce 2013) Obnova hlavního průčelí domu č.p. 10 (realizace v roce 2014) Obnova fasády budovy zámku (realizace v roce 2014) Modernizace zdroje tepla MŠ Husova (realizace v roce 2014) Rekonstrukce technické infrastruktury v centru města – zámecký park (realizace v roce 2014) Stavební úpravy sociálního zařízení ZŠ TGM (realizace v roce 2014) Rekonstrukce chodníku podél zámku (realizace v roce 2014) Oprava nebytových prostor v areálu zámku (realizace v roce 2015) Oprava štítové stěny zámeckých koníren (realizace v roce 2015) Obnova dvorní stěny a stěny do parku budovy zámku (realizace v roce 2015) Rekonstrukce otopné soustavy a modernizace kuchyně MŠ Husova (realizace v roce 2015) Obnova uličních oken domu č.p. 59 na nám. ČSA (realizace v roce 2015) Stavební úpravy domu č.p. 56 (realizace v roce 2016) Oprava komunikace ul. Mojmírova (realizace v roce 2016) Obnova stěny ke kostelu budovy zámku (realizace v roce 2016) Obnova otvorových prvků domu č.p. 28 na nám. Míru (realizace v roce 2016)</p>	

Rekonstrukce zdroje tepla a otopné soustavy ZŠ TGM (realizace v roce 2016)
 Výměna otvorových prvků v kuchyni ZŠ TGM (realizace v roce 2016)
 Oranžové hřiště v městském parku (realizace v roce 2016)
 Oprava oplocení MŠ Husova (realizace v roce 2017)
 Oprava zpevněných ploch a komunikace v ul. Kollárova (realizace v roce 2017)
 Zahradní úpravy MŠ Husova (realizace v roce 2017)
 Obnova fasády domu č.p. 60 a obnova střešních prvků zámku (realizace v roce 2017)
 Rekonstrukce technické infrastruktury v centru města – nám. Míru, ul. 1.máje, ul. Sokolská,
 ul. Dobrovského (realizace v roce 2018)
 Rekonstrukce MKS Beseda (realizace v roce 2018)
 Obnova zámeckých koníren a zámku (realizace v roce 2018)
 Obnova venkovních oken hlavní budovy zámku (realizace v roce 2019)

D. Péče o obyvatele a návštěvníky MPR nebo MPZ

Doplnit požadované údaje o písemný komentář a v případě vhodnosti i číselné vyjádření (je vhodné uvést např., zda je zřízen městský informační systém, naučné stezky atd.).

D.1.	Počet trvalých obyvatel v MPR nebo v MPZ.		
	2009	610	2019
			735
D.2.	Je v obci/městě/městské části hl. města Prahy zřízeno infocentrum? Jaké služby nabízí návštěvníkům, jakou má provozní dobu atp.?		
<p>Stěžejní úlohu v oblasti propagace města z pohledu zajištění informačního servisu pro návštěvníky města zastává Turistické informační centrum (TIC), které provozuje MKS Beseda. Na svých webových stránkách www.infomb.cz poskytuje TIC informace o dění ve městě i v regionu Moravskobudějovicka. TIC je účelové zařízení poskytující v oblasti svého působení (město, region, turistická oblast) komplexní informace o všech službách souvisejících s cestovním ruchem.</p> <p>Hlavní činnost turistického informačního centra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poskytování informací veřejnosti • Shromažďování informací • Vytváření komplexní databanky cestovního ruchu dané oblasti • Udržování a doplňování propagačních materiálů • Podíl na vydávání propagačních materiálů • Informace o dopravě místní i mezinárodní • Údržba databanky firem, organizací a podnikatelů • Informace pro reklamní účely • Informace o všeobecné infrastruktuře města (banky, úřady, pojišťovny, směnárny, zdravotnické služby...) • Informace „v nouzi“ (tel. čísla policie, hasičů, lékařské pohotovosti, záchranné služby, veterinární služby, servis pro rozvod plynu, vody, tepla, elektřiny, asistenční služby pro motoristy, opravárenský servis...) <p>Provozní doba TIC:</p> <p>Pondělí: 9:00 - 12:00 a 13:00 - 16:00 Úterý: 9:00 - 12:00 a 13:00 - 16:00 Středa: 9:00 - 12:00 a 13:00 - 16:00 Čtvrtek: 9:00 - 12:00 a 13:00 - 16:00 Pátek: 9:00- 12:00 a 13:00 - 16:00</p>			
D.3.	Kulturní památky, které byly <i>nově</i> zpřístupněny veřejnosti v MPR nebo MPZ v roce 2019 a s jakým zaměřením		

	(kulturně výchovným, společenským atd.).
	Kulturní památky ve vlastnictví města jsou veřejně přístupné po celý kalendářní rok s výjimkou uzavření muzea řemesel (jenž sídlí v budově zámku) po dobu jeho rekonstrukce. Kulturní památky ve vlastnictví církve jsou zpřístupněny v rámci pořádání různých kulturních akcí a dále poté na osobní vyžádání. V roce 2019 nedošlo k žádnému novému zpřístupnění kulturní památky v MPZ.
D.4.	Občanské vybavení v MPR nebo MPZ (ubytovací, stravovací, obchodní síť, zdravotnická, tělovýchovná, kulturní zařízení, dopravní obslužnost, parkování a další – uveďte obecně jejich přírůstky nebo úbytky v hodnoceném období).
	V centru MPZ se nacházejí veškeré služby a rovněž významná občanská vybavenost, tj. obchody, banky, lékárny, úřady, radnice, školy, poliklinika s ambulancemi soukromých lékařů, aj. Přírodní zajímavostí a památkou je např. pararulová vrása ve skále pod budovou fary.
D.5.	Propagace Programu regenerace MPR nebo MPZ na webových stránkách obce/města/městské části hl. města Prahy. Prezentace MPR nebo MPZ a kulturních památek, nacházejících se v obci/městě/městské části hl. města Prahy na webových stránkách obce/města/městské části hl. města Prahy - informace pro návštěvníky MPR nebo MPZ. Informace občanům obcí a měst a městských částí hl. města Prahy s MPR a MPZ, týkající se památkové péče včetně programů na obnovu kulturních památek na webových stránkách obce/města/městské části hl. města Prahy. Odkaz na příslušné webové stránky.
Propagace památek prostřednictvím webových stránek Města Moravské Budějovice http://www.mbudejovice.cz/pamatky-a-nbsp-jine-zajimavosti/d-370773/p1=41859 a MKS Beseda MKS Beseda/TIC: http://www.infomb.cz/pamatky/	

E. Společenský život

E.1.	Občanská sdružení, nadace, spolky, umělecké soubory působící v obci či městě podporující regeneraci památek, jejich prezentaci a využití s uvedením jejich konkrétních aktivit v roce 2019.
	Muzejní spolek – původně založen v roce 1929, avšak v padesátých letech rozpuštěn. Obnoven až v roce 1992. V současnosti se členové věnují publikační činnosti (Vlastivědný sborník Moravskobudějovicka) a sbírce exponátů. V roce 2018 spolupráce s městem na rekonstrukci náměstí Míru a rekonstrukci MKS Beseda. Místní komunita Salesiánů Dona Boska – římskokatolická církev působící v kostele sv. Jiljí, provozující křesťanské centrum pro hlídání dětí a vyučující náboženství na místních základních školách; v Domě sv. Antonína působí v obslužné péči i ve stravovacím provozu sestry Boromejky. Podíleli se na opravě střechy karneru sv. Michala.
E.2.	Akce, které se vztahují k akcím obnovy kulturních památek z Programu regenerace MPR a MPZ, nebo využívají a rozvíjejí místní tradice (trhy, soutěže, setkání rodáků, poutě, oslavy místních svátků atd.).
	K významným pravidelným akcím patří zejména tradiční hudební festival Václava Hudečka. Mezi další již tradiční akce se řadí např. Den dětí, pálení čarodějnic, Císařské posvícení, vánoční jarmark, pивní festival. Pravidelně se zde koná mezinárodní festival Miroslava Kratochvíla – přehlídka dechových hudeb, dále Den matek, aj. Významnými akcemi jsou rovněž koncerty (hudebních skupin, komorní, adventní). Ve spolupráci s MKS Beseda a ZŠ TGM (Ekoškola) pořádá město také akce s názvem EKOTRH s ukázkami řemesel a prodejem výrobků.
E.3.	Zájem podnikatelské sféry o záchranu a využití místních významných památkových objektů (zda se podílí na financování jejich obnovy nebo je jen využívají pro své aktivity včetně výše podílu soukromých prostředků na obnově památek v roce 2019 - konkrétní objekty s vyznačením finančních nákladů).
	Podnikatelská sféra se zatím do záchran významných památkových objektů nezapojila, avšak je snaha o jejich ať již finanční či jinak materiálové zapojení.

F. Finanční účast na obnově památkových objektů v roce 2019

F.1.	Částka z rozpočtu obce/města/městské části hl. města Prahy, věnovaná na obnovu památek v roce 2019 a v kolika případech (údaje zaokrouhlit):		
Rozpočet	Počet akcí	Kč (tis.)	Poznámka
Celkem na území obce /města	3	5 675	
Z toho na území MPR nebo MPZ	3	2 625	
Památky v jiném než obecním vlastnictví (na území MPR nebo MPZ)	1	200	
Podíl finančních prostředků z celkového objemu výdajů rozpočtu obce/města/městské části hl. města Prahy, na obnově památek v roce 2019 na území obce/města/městské části hl. města Prahy v %		0.20	
F.2.	Částka z rozpočtu Ministerstva kultury v rámci Programu regenerace MPR a MPZ v roce 2019 s uvedením konkrétní akce (rozepište samostatně). Jako přílohu uveďte tabulku rekapitulace akcí obnovy připravovaných v Programu regenerace MPR a MPZ na rok 2019, která byla přílohou Anketního dotazníku na rok 2019.		
	Akce		Kč (tis.)
	Obnova oken hlavní budovy zámku		3 120 014
F.3.	Částka z jiných zdrojů (kraj, stát, EU) - uvést, zda bylo požádáno na rok 2019 o finanční prostředky z jiných zdrojů a zda-li byly finanční prostředky získány a využity.		
	Akce	Kč (tis.)	Zdroj

G. Koncepční příprava regenerace

G.1.	Územní plán /stav rozpracovanosti, datum schválení, evidence dle § 162 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), na internetových stránkách Ústavu územního rozvoje http://www.uur.cz/ .
	<p>Nový Územní plán Moravské Budějovice, který byl pořízen na základě úpravy Územního plánu města Moravské Budějovice podle ustanovení § 188 odst. 1, zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v platném znění. Územní plán nabyl účinnosti dne 28.03.2017. Dne 22.06.2018 nabyla účinnosti změna č. 1 Územního plánu Moravské Budějovice a změna č. 2 Územního plánu Moravské Budějovice, která nabyla účinnosti dne 4.11.2019.</p> <p>Územní plán Moravské Budějovice zahrnuje katastrální území města Moravské Budějovice a místních částí katastrálního území Jackov, Lažinky, Vesce a Vranín.</p>
G.2.	Regulační plán MPR nebo MPZ anebo územní studie MPR nebo MPZ /dle § 30 zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění/. Stav rozpracovanosti, datum schválení zastupitelstvem, evidence dle § 162 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), na internetových stránkách Ústavu územního rozvoje http://www.uur.cz , příp. plán ochrany MPR nebo MPZ /dle § 6a zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů/. Stav rozpracovanosti, datum vydání opatření obecné povahy krajem.
	MPZ Moravské Budějovice nemá regulační plán a územní studii. Město Moravské Budějovice má vydaný Krajským úřadem Kraje Vysočina Plán ochrany (autor Ing. arch. Karel Kuča), který nabyl účinnosti dne 07.08.2018.

G.3.	Program regenerace (aktuálnost, kvalita, datum schválení zastupitelstvem a datum jeho poslední aktualizace).
Město Moravské Budějovice má aktualizovaný Program regenerace městské památkové zóny Moravské Budějovice, který byl zpracován na období 2012 -2022, jehož zpracovatelem je Urbanistické středisko Jihlava, Ing. arch. Jiří Hašek.	
G.4.	Program rozvoje obce, včetně začlenění regenerace území MPR nebo MPZ (stav rozpracovanosti, datum schválení). Další dokumenty využívané při realizaci regenerace MPR nebo MPZ (strategie CLLD, ITI, IPRU).
Město Moravské Budějovice má aktualizovaný Strategický plán rozvoje města Moravské Budějovice do roku 2020.	

H. Závěrečný komentář pro vývoj území MPR nebo MPZ

<ul style="list-style-type: none"> - Stručně zhodnotit vývoj území MPR nebo MPZ z pohledu památkové péče, popsat celkový dojem z obrazu a funkcí území MPR nebo MPZ včetně veřejných prostranství, zeleně atd., provést hodnocení z pohledu obyvatel, návštěvníků, podnikatelů, atp. - Zhodnotit stav a způsob regulace reklamy na území MPR nebo MPZ. - Další zdroje finančních prostředků získané na obnovu kulturních památek v MPR nebo MPZ prostřednictvím veřejných sbírek, neziskových organizací, sponzorských darů apod. - Uvést, zda ve městě/obci/městské části hl. města Prahy existuje vlastní fond pro území MPR nebo MPZ <ul style="list-style-type: none"> a) na obnovu kulturních památek, b) na opravu nepamátkových objektů.
--

Památková zóna v Moravských Budějovicích představuje památkově hodnotný celek, jehož urbanistická struktura se zformovala v průběhu středověku a v pozdějších dobách byla jen částečně modifikována (několikeré proměny v nynějším areálu zámku, druhotná zástavba plochy hornovísecké návsi – Fügnerova náměstí, ve 2. polovině 20. století opět částečně redukována). Rovněž jen dílčí změny přineslo 19. století (proražení severozápadního koutu náměstí novostavbou školy). Negativní zásahy od poloviny 20. století se naštěstí projeví jen na obvodu nynějšího chráněného území, kde však dosáhly značné intenzity.

Z hlediska urbanistického charakteru lze území památkové zóny rozdělit na dvě odlišné části – historické jádro města (sever) a předměstí Horní Vísku (jih).

Historické jádro města se zformovalo ve středověku. Jeho nejstarší částí je areál kostela sv. Jiljí a karneru sv. Michala, které tvořily součást zeměpanského dvora zahrnujícího i nynější faru čp. 72 a zámek čp. 1. Celý tento areál, který původně existoval ve vazbě na Horní Vísku, se po založení města stal srdcem nové urbanistické struktury. Ta vznikala zřejmě ve dvou etapách: nejprve to bylo ulicové náměstí Čs. armády (Horní) a v další fázi zhruba obdélné hlavní náměstí Míru (Dolní). Náměstí na sebe kolmo navazují a jejich styčným bodem je právě areál zámku a kostela. Obě náměstí mají souvislou řadovou jednopatrovou zástavbu, která v hlavních rysech zachovává středověkou parcelaci. Rovněž jádra některých domů pocházejí z pozdně gotické výstavby města v 15. století a po velkém

požáru z roku 1532. Zejména to platí o staré lékárně čp. 32 a nárožním domu čp. 60, ale taková jádra jistě existují v řadě dalších domů. Značná část hmotné podstaty zástavby obou náměstí pochází z renesanční etapy 16. století (např. nynější radnice čp. 31 či měšťanské domy a stará radnice, začleněné do budovy nynějšího zámku) a dále ze 17. – 18. století. Ve vnějším obrazu staveb se však starší stavební slohy projevují jen málo: románský je pouze karner sv. Michala, zatímco románské obvodové zdi lodi kostela sv. Jiljí překryla barokní přestavba. Gotický sloh se projevuje pouze na presbytáři kostela sv. Jiljí, renesance na fasádě domu čp. 60. Početněji je zastoupeno barokní tvarosloví, ale i zde jde jen o jednotlivé objekty: zámek, kostel sv. Jiljí, faru čp. 72 a dům čp. 32, v rustikalizované formě pak i čp. 64 a 66, uplatňující se však především v rámci Horní Vísky. Specifickým objektem jsou masné krámy z doby kolem roku 1837.

Pro nynější architektonický obraz obou náměstí byla rozhodující 2. polovina 19. století a 1. třetina 20. století. V tomto období byla změněna orientace většiny domů ze štítové na okapovou, čímž domy získaly nynější tvary střech, a v rámci přestaveb byly zcela změněny i fasády, u kterých proto převažuje historizující tvarosloví. Urbanistickou kompozici i celkový obraz náměstí Míru doplnila dominantní budova školy čp. 11, soustředění významných staveb v okolí kostela citlivě doplnila budova Národního domu čp. 62. Novostavba spořitelny čp. 2 představuje velmi zajímavý příklad architektonické moderny s vlivy kubismu. Na náměstí Čs. armády nebyly přestavby 19. století dokončeny v plném rozsahu, díky čemuž zde přetrvaly typologicky cenné doklady starší přízemní zástavby (čp. 50, 51, 54 a původně již předměstské čp. 361). V meziválečném období byly některé objekty nahrazeny novostavbami, které však respektovaly existující prostředí. V rámci formování nového náměstí Svobody vyrostla na východním okraji historického jádra budova Masarykovy školy čp. 903, která se již svým pojetím z charakteru prostředí vymykala, ale dokud nebyla narušena novodobými přístavbami, představovala stále městotvorný prvek, vhodně spoluvytvářející nově vznikající urbanistický prostor.

Zásahy od poloviny 20. století je nutno prakticky ve všech případech hodnotit jako rušivé, nerespektující a naopak narušující historickou podobu prostředí. Nejtěžší památkovou ztrátou se stala demolice renesančního domu čp. 56 a jeho náhrada v podstatě typovou novostavbou. Obdobně nepříznivě se uplatňuje novostavba na místě domu čp. 9 na náměstí Míru, nicméně v obou případech byla alespoň v základních rysech respektována historická hmotová struktura celku. To bohužel neplatí o novostavbách, které postupně vyrostly po obvodu historického jádra, v některých případech i po prohlášení památkové zóny. Všechny tyto novostavby jsou uvedeny v příslušném výčtu. Zde postačí konstatování, že jde o stavby, které v žádném případě nemohou být chápány jako vzor pro případné další novostavby. V období od poloviny 20. století došlo také k některým necitlivým úpravám fasád některých domů (zejména na náměstí Čs. armády), ale míra těchto zásahů naštěstí nebyla velká. I po roce 1989 se prosazují nevhodné tendence k náhradě výplní otvorů typovými výplněmi, i když v jiné formě než v předchozí době. Náměstí Míru a v ještě mnohem větší míře náměstí Čs. armády je neúměrně zatíženo reklamou, která často zakrývá podstatné části fasád a značně tím narušuje celkový obraz prostředí.

Horní Víška představuje zcela odlišný urbanistický celek. Jde o historické předměstí, původně samostatný vesnický útvar, který se zformoval v návaznosti na předlokační osídlení Moravských Budějovic. Základní struktura zástavby si zde dodnes dochovala vesnický charakter. Z urbanistického hlediska je jejím základem velká nepravidelná náves ve tvaru protáhlého pětiúhelníku, která vyplňuje mírně se svažující dno okrouhlé úžlabiny. Parcely usedlostí na severní straně bezprostředně přiléhají k městu (a někdejšímu opevnění), zatímco na zbývajících třech stranách historický intravilán uzavírá souvislý ovál záhumenní cesty, podél které stávaly stodoly. Rovněž tato základní struktura Horní Víšky má původ již ve středověku. Zejména v 17. – 18. století byla vnitřní plocha návsi zastavěna několika nepravidelnými bloky drobných chalup a domků, z nichž některé byly po polovině 20. století zbořeny, což s ohledem na mladší původ této zástavby nelze hodnotit jednoznačně negativně, i když to znamenalo zánik části malebně hmotově utvářené zástavby.

Zástavba Horní Víšky měla vždy zcela vesnický charakter a její výsledná historická architektonická podoba se zformovala v průběhu 18. a zejména 19. století. Jde o vesnické usedlosti a chalupy s přízemními obytnými i hospodářskými objekty, které téměř nezasáhly slohové vlivy města. Architektonický výraz této zděné zástavby byl výrazně rustikální, s jednoduše členěnými fasádami se světlým nátěrem, drobnými okny a sedlovými či zvalbenými střechami tradičního sklonu, s keramickou krytinou.

Novodobá stavební činnost odlišného charakteru se zde začala projevovat ve výraznější míře až po polovině 20. století. Až na výjimky nešlo o novostavby, ale přístavby, přestavby a nástavby stávajících objektů a nejčastěji pouhé modernizace fasád a výplní otvorů. Všechny tyto zásahy byly v rozporu s hodnotami prostředí a znamenaly značné památkové ztráty. Trend k modernizacím fasád, výplní otvorů i celého vnějšího vzhledu objektů zde po roce 1989 bez ohledu na prohlášení památkové zóny dále zesílil a vedl ke značnému narušení celého historického prostředí a jeho autenticity. Tradiční nenarušenou podobu si zachovalo jen několik málo domů (čp. 470, 471, 472, býv. čp. 426, část čp. 460) a hospodářských objektů, jejichž zachování je proto mimořádně důležité. Základní hodnota Horní Víšky tak nyní spočívá především ve stále ještě dobře dochované urbanistické struktuře zástavby. To je o to důležitější, že z řady zdejších míst se otevírají působivé panoramatické pohledy na vlastní město. I ty jsou však postupující modernizací citelně postiženy. Další vývoj Horní Víšky by bylo žádoucí orientovat tak, aby zde nedocházelo k dalším architektonicky nekvalitním projevům a prosadila se tendence k postupné nápravě nevhodných zásahů z uplynulých desetiletí. Bohužel i v nejnovější době byly památkové hodnoty Horní Víšky zásadně narušeny demolicí domu čp. 399 a totální přestavbou domu čp. 396 včetně brány, čímž byla rozrušena severní strana Smetanovy ulice včetně pohledů na vlastní historické jádro. Dům čp. 453 byl nahrazen novostavbou, autentické výplně fasády domu čp. 409 byly nahrazeny typovými.

Samostatný problém představuje narušení urbanistické struktury okrajové části Horní Víšky. Na východě jde o výrobní areál čp. 482, na jihu o bytový dům čp. 1084 a na západě o skupinu nových rodinných domů mezi čp. 1493 a 1002. Eliminace těchto negativních

zásahů bohužel zřejmě nebude v dohledném horizontu reálná. Nejreálnější by snad mohla být u výrobního areálu, jehož plochu předpokládá platný územní plán pro komerční občanskou vybavenost.

Součástí Horní Vísky tvoří rovněž specifická enkláva zanedbaného dolního zámeckého parku při Rokytcce (z něhož patří do památkové zóny jen pravobřežní část), který po patřičné regeneraci může výrazně obohatit celkové prostředí památkové zóny i celého města. Zvláštní pozornost si zaslouží též rehabilitace komplexu bývalého pivovaru čp. 418, který s parkem bezprostředně sousedí, ovšem nachází se mimo MPZ Moravské Budějovice.

Město Moravské Budějovice má velkou snahu, snadno a srozumitelně zpřístupnit město vč. památkové zóny, pro návštěvníky, kteří sem přijíždějí v čím dál hojnějším počtu. To má za následek bohatý turistický ruch ve městě a zároveň to vede i k rozkvětu podnikání a veřejných služeb. Celoročně je zde pořádán nespočet kulturních akcí, které se odehrávají především v prostoru MPZ. Neustálé setkávání lidí při těchto příležitostech vede k zintenzivnění pozitivního vztahu k městu jako takovému i k jeho historické hodnotě.

Regulaci reklamy upravuje schválený plán ochrany MPZ Moravské Budějovice.

Na obnovu kulturních památek přispívá město, římskokatolická církev i samotní vlastníci památkových objektů z vlastních prostředků. Základními finančními zdroji na obnovu památek zůstává Program regenerace, příp. krajské dotace z Fondu Vysočiny.

V současné době dosud neexistuje v Moravských Budějovicích vlastní fond pro území MPZ a to ani na obnovu kulturních památek, tak ani na opravu nepamátkových objektů.

Schválil Ing. Vlastimil Bařínka, starosta města

Datum 12.12.2019

Podpis

Doplňující informace

- Přihlášku městu/obci/městské části hl. města Prahy zasílá příslušné územní odborné pracoviště Národního památkového ústavu, elektronicky i tiskopis přihlášky.
- V přihlášce zodpovězte otázky, které zpracujete v šabloně podle dále uvedených bodů. Všechny otázky se týkají MPR nebo MPZ a jsou zaměřeny zejména na šetrný přístup k využití stávajícího historického stavebního fondu.
- Přihlášku zašlete v **písemné i elektronické podobě** příslušnému územnímu odbornému pracovišti Národního památkového ústavu, jež koordinuje hodnocení obcí, měst a městských částí hl. města Prahy na krajské úrovni.
- Přihlášku předkládá starosta, resp. primátor v termínu **do 15. 12. 2019**. **Přihlášku** zašlete **v elektronické podobě** také Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska na e-mail info@shscms.cz.
- Za kulturní památku považujeme všechny objekty evidované v Ústředním seznamu kulturních památek – rodinné domy, parky, veřejné budovy, soubory domů atd.
- Pro objektivní zhodnocení památkové péče na území MPR nebo MPZ považujeme za vhodné srovnávací období posledních 10 let.
- Bod A je zaměřen na informace o kulturních památkách na území MPR nebo MPZ.
- Bod B je zaměřen na informace o ostatních budovách na území MPR nebo MPZ.
- Přihlášku podává každá obec, město, městská část hl. města Prahy samostatně za své katastrální území a po každoroční aktualizaci ji lze předložit do soutěže i v dalších letech.
- Pozn. Celostátní komise se v rámci hodnocení krajských vítězů informuje také o sankcích za porušení památkového zákona, udělených obecními úřady obcí s rozšířenou působností, při obnově kulturních památek a nepamátkových objektů v MPR a MPZ za rok 2019.
- Každý krajský vítěz soutěže vytvoří banner (roll up), který bude umístěn v předsálí Španělského sálu při slavnostním ceremonálu udílení Ceny. Manuál bude k dispozici v sekretariátu SHS ČMS. Náklady na vytvoření banneru hradí soutěžní město/obec.